Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

NR. 13 | **Poznań, dnia 1 lipca 1937** | **ROK 16**

Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu**
ul. Rzeczypospolitej nr. 1 — Telefon nr. 25-95

Stopy odlewnicze używane w przemyśle motoryzacyjnym.

Streszczenie referatu inż. J. Dickmana, z firmy H. Cegielski, Poznań, wygłoszonego na zebraniu w Zw. Fabr. w dniu 14. bm.

Jesteśmy świadkami wzrostu produkcji przemysłowej i poprawy koniunktury gospodarczej. Statystyka produkcji samochodów potwierdza powyższe. Światowa produkcja samochodów osiągnęła swoje maksimum w roku 1929, na rok 1932 przypada minimum kryzysowe; od tego czasu następuje ponowny wzrost produkcji, która osiąga w roku 1936 prawie maksimum roku 1929.

Polska pod względem motoryzacji znajduje się na szarym końcu. Ogólnie znane liczby ilości samochodów w odniesieniu do ilości mieszkańców czy powierzchni Państwa są bardzo smutne. Można jednak stwierdzić, że i my minęliśmy najgorsze. Rozwój rodzimego przemysłu motoryzacyjnego, uruchomienie montowni w kraju, budowa dróg, specjalne nastawienie polityki podatkowej — wszystko to wskazuje, że nasze czynniki rządowe zdążają do szybkiego powiększenia ilości samochodów u nas, już chociażby ze względu na wielkie znaczenie zmotoryzowania kraju dla jego obronności.

Średni i mały przemysł metalowy winien odegrać w rozwoju motoryzacji swoją rolę. Jedyna krajowa fabryka samochodów nie jest w stanie produkować wszystkich części. Pewne przedmioty specjalne, jak sprężyny, karburator, magneto, odlewy z żeliwa ciągliwego (kujna leizna) wykonywane są w wytwórniach specjalnie do tego celu przystosowanych. Jeszcze większe zadania czekają przemysł przy produkcji części zamiennych do remontów. Należy pamiętać, że większość samochodów w Polsce jest pochodzenia zagranicznego i sprowadzanie części zamiennych z wytwórni macierzystych natrafia na duże trudności, a dla części prostszych nie kalkuluje się.

Jeżeli chodzi o odlewy do przemysłu motoryzacyjnego, to stawia się im dwojakie wymagania — pod względem dakładności wykonania i jakości metalu. Odlewy te są z reguły cienkościenne — w samochodach i motocyklach zależy na zmniejszeniu wagi do możliwego minimum — dokładność wykonania musi być więc duża. Należy zwrócić uwagę na ścisłe zachowanie wymiarów formy odlewniczej i rdzeni oraz na dokładne złożenie formy. Przy wykonaniu większej ilości jednakowych odlewów trzeba przewidzieć specjalne sprawdziany i szablony, które by gwarantowały uzyskanie żądanej dokładności. Pod tym względem wymagania są znacznie wyższe, niż przy wykonywaniu normalnych odlewów maszynowych.

Również ze względu na dążenie do uzyskania możliwie niskiej wagi pod względem jakości metalu stawia się odlewom specjalnie wysokie wymagania, dużo wyższe niż w przemyśle maszynowym, obrabiarkowym czy kolejowym .

Do **odlewów żeliwnych** używa się powszechnie dodatków stopowych, jak nikiel, chrom, czy molibden. Dodatki te wpływają przede wszystkim na wzrost wytrzymałości (wytrzymałość na rozerwanie żeliwa stopowego wynosi 30 kg/mm², dobrego żeliwa niestopowego 20 kg/mm², co pozwala na zredukowanie wagi odlewów. Przy odpowiednim dozowaniu dodatków stopowych uzyskuje się żeliwo o wysokiej twardości i małej ścieralności, a jednocześnie łatwo obrabialne, co jest ważne przy blokach i tulejach cylindrowych, tłokach i bębnach hamulcowych. Następnie pewne gatunki żeliwa stopowego nie wykazują tzw. „pęcznienia", tj. trwałego powiększenia wymiarów wskutek pracy w wysokich temperaturach, co może powodować zacieranie tłoków. Inne gatunki żeliwa stopowego, odpornego na działanie bardzo wysokich temperatur, stosują się do głowic samochodowych i motocyklowych.

Do **odlewów staliwnych** używa się przeważnie staliwa stopowego z dodatkami chromu i niklu, które posiada znacznie wyższe własności wytrzymałościowe i wydłużenie, niż zwykłe staliwo węgliste.

Odlewy ze stopów miedzi charakteryzuje rozpowszechnienie stopów wielokrotnych, specjalnych. Do nich należą:

Bronzy specjalne – stopy miedzi z cyną z dodatkiem ołowiu i niklu — przede wszystkim na panewki:

Bronzale i bronzale specjalne – stopy miedzi z glinem (aluminium) ewent. z dodatkiem niklu, żelaza, manganu itp. Stopy te odznaczają się wysoką twardością.

Mosiądze specjalne — stopy miedzi z cynkiem z dodatkiem niklu, manganu, żelaza itp. Stopy te są tanie (brak cyny) i mają bardzo wysokie własności wytrzymałościowe.

Produkcja wszystkich tych stopów miedzi pod względem odlewniczym nie jest łatwą i nastręcza dużo większe trudności, niż produkcja bronzu zwykłego, spiżu czy mosiądzu. Proces topienia wymaga dokładnej kontroli temperatur i specjalnych zabiegów ochraniających metal od szkodliwych gazów odtleniających kąpiel. Technika formowania, szczególnie ustalenie wlewów i wychodów, musi być dostosowane do każdego stopu i odlewu indywidualnie i jest odmienna, niż przy zwykłych stopach miedzi.

Stop glinu, t. zw. „stopy lekkie" uzyskały szerokie rozpowszechnienie w przemyśle lotniczym i samochodowym dzięki swej małej wadze. Ciężar właściwy stopów glinu wynosi około 3, są więc one prawie 2½ raza lżejsze od żeliwa.

Zwykłe stopy glinowe — glin-cynk i ewent. miedź, najbardziej rozpowszechnione, posiadają wytrzymałość na rozerwanie ok. 14 kg/mm²; „Silumin" — stop glinu z krzemem — ok. 18 kg/mm².

Istnieją stopy glinowe specjalne, przeważnie patentowane i produkowane na podstawie licencji, które mogą być termicznie ulepszane i po tych zabiegach posiadają bardzo wysokie własności. I tak tzw. stopy „Y" — glin z dodatkami miedzi, niklu i magnezu — używane na tłoki oraz części silników lotniczych po obróbce termicznej mają wytrzymałość do 25 kg/mm², a więc wyższa niż żeliwo zwykłe, a stopy „RR" po przekuciu i obróbce termicznej osiągają wytrzymałość do 50 kg-mm², a więc zbliżoną do staliwa. Uwzględniając niską wagę stopów glinu są to właściwości zadziwiające!

Produkcja zwykłych stopów glinowych jest niemniej trudna, niż specjalnych stopów miedzi — kontrola temperatur i specjalne zabiegi przy procesie topienia oraz przystosowanie techniki formowania jest konieczne. Wykonywanie stopów wysokojakościowych wymaga specjalnych urządzeń. Szczególnie ważną jest dokładna kontrola temperatur przy obróbce termicznej; potrzebne tu są piece zaopatrzone w automaty regulujące temperaturę wnętrza i podobne kosztowne urządzenia. Stopy te są bardzo drogie i stosowane przeważnie w lotnictwie.

Na zakończenie należy wspomnieć o **elektronach,** t. zw. stopach „ultra lekkich". Są to stopy magnezu z glinem i dodatkiem manganu lub krzemu. Ich ciężar

właściwy wynosi 1,8, są więc one 4-krotnie lżejsze od żeliwa, a posiadają wytrzymałość ok. 18 kg/mm², a więc prawie równą żeliwu maszynowemu.

Wykonywanie tych stopów nasuwa dla odlewnika trudności jeszcze większe, niż stopów glinowych. Rozwój tych stopów postępuje stale naprzód; badany jest wpływ różnych dodatków, z każdym rokiem ukazują się na rynku nowe wyroby o lepszych własnościach użytkowych, czy odlewniczych. Stopy te są stosowane przeważnie w lotnictwie.

Na podstawie powyższego krótkiego przeglądu stopów odlewniczych używanych w przemyśle motoryzacyjnym należy stwierdzić, że wspólną im wszystkim cechą są wysokie wymagania stawiane odlewom i związane z tym trudności wykonania. Odlewnie, które przystępują do produkcji odlewów z tych stopów, muszą być świadome czekających je trudności i przystosowane do ich pokonania. Konieczna jest odpowiednia kultura techniczna i naukowe podejście do zagadnienia. Potrzebne są odpowiednie laboratoria chemiczne i wytrzymałościowe, które muszą współpracować z odlewnią bardzo ściśle. Odlewnia winna być wyposażona w odpowiednie urządzenia, szczególnie w aparaty do kontroli temperatur, o których wielokrotnie wspomniano wyżej. Nad całością produkcji powinno czuwać odpowiednie kierownictwo techniczne.

Odlewnie, które nie posiadają tych warunków, nie powinny do takiej produkcji przystępować, gdyż nie spełnią swego zadania, a narażą się na duże straty i rozczarowania.

Zebranie Związku Fabrykantów w Poznaniu.

Dnia 14. bm. na sali posiedzeń Izby Przemysłowo-Handlowej odbyło się ogólne zebranie Związku Fabrykantów, na które proszono oprócz członków i przedstawicieli władz, także sympatyków Związku jako gości. Zebranie zagaił i przewodniczył mu prezes Związku p. Franciszek Maciejewski. Głównymi punktami porządku obrad były dwa referaty, bardzo interesujące.

Pierwszy referat wygłosił p. inż. Piłat n. t. „Dlaczego i jak podejmujemy akcję bezpieczeństwa pracy". Prelegent po omówieniu ram prawno-ustawowych akcji bezpieczeństwa pracy zwrócił uwagę na znaczenie ciągłości i stałości w przeprowadzeniu akcji przeciw wypadkowej, a następnie omówił: 1) organizację bezpieczeństwa pracy, (instrukcje bezpieczeństwa pracy, napisy, tarcze ostrzegawcze, osłona maszyn itp.), 2) propagandę uświadamiającą, 3) higienę pracy i akcję sanitarną oraz 4) akcję przeciwpożarową.

Bardzo ciekawy referat wygłosił następnie p. inż. Dickman z firmy H. Cegielski, na. t. „Stopy odlewnicze używane w przemyśle motoryzacyjnym". Prelegent na wstępie oświetlił postępy motoryzacji w świecie oraz przyczyny niskiego stanu motoryzacji w naszym kraju, po czym zwróciwszy uwagę na objawy poprawy koniunktury w Polsce także i w dziedzinie motoryzacji, wskazał na możliwości udziału przemysłu średniego i małego w produkcji części samochodowych. Po dokonaniu szczegółowego przeglądu stopów odlewniczych prelegent w zakończeniu podkreślił charakter warsztatów średnich, któreby chciały podjąć się produkcji odlewów samochodowych.

W wolnych głosach Dyrektor Związku p. Łyczywek podał do wiadomości zebranych kilka ważniejszych spraw, którymi Związek w ostatnim czasie się zajmował. Po przeszło 2-godzinnych obradach p. Przewodniczący solwował zebranie.

Skarb. - Finanse

Badanie gospodarki przedsiębiorstw państwowych.

Na ostatnim posiedzeniu plenarnym Komisji do Zbadania Gospodarki Przedsiębiorstw Państwowych, odbytym pod przewodnictwem prezesa, ministra A. Olszewskiego, przyjęto w zasadzie wnioski, wypływające z części ogólnej sprawozdania Komisji.

Ponadto Komisja opracowała projekt ustawy o działalności przedsiębiorczej Państwa, oraz projekt noweli do dekretu Prezydenta o komercjalizacji przedsiębiorstw.

Wnioski, dotyczące poszczególnych przedsiębiorstw podzielono na kilka grup. Grupy te obejmują przedsiębiorstwa, które powinny nadal pozostać w rękach Państwa bądź bez zmian, bądź też z pewnymi modyfikacjami dotychczasowej działalności, jako też przedsiębiorstwa, które winny być zbyte bez zastrzeżeń.

Ostateczne zatwierdzenie wszystkich wniosków nastąpi w najbliższym czasie, po czym po redakcyjnym opracowaniu sprawozdanie z całokształtu prac wraz z wnioskami będzie złożone Rządowi. Sfery gospodarcze z dużym zainteresowaniem oczekują pełnego ogłoszenia prac Komisji i przede wszystkim wyciągnięcie konsekwencyj.

Wyskrobanie pozycji w księgach handlowych.

Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyroku L. Rej. 8516/34 wyjasnił, że wyskrobanie pozycji w księgach zasadniczych kupca, a więc usunięcie pierwotnej treści wpisu, jest wystarczającym powodem do uznania ksiąg płatnika za nieprawidłowe.

W konkretnej sprawie płatnik, przyznając fakt wyskrobania z dziennika, następnie wpisania pozycji czerwonym atramentem, tłumaczył się tym, iż dotyczy to ogólnej sumy omyłkowo wpisanej przy sumowaniu pozycji — N. T. A. tego tłumaczenia nie uznał za wystarczające wyjaśniając, że błędy księgowania usunięte być mogą tylko drogą sporną, albo też przez przekreślenie i wpisanie właściwej treści tak, aby pierwotny tekst mógł być odczytany. Samo więc naruszenie tego prawidła jest dostatecznym powodem do uznania ksiąg za nieprawidłowe.

W innym wyroku (L. Rej. 9500/34) N. T. A. administracyjnym ustalił tezę, że powtarzające się poprawki zapisów w księgach handlowych mogą stanowić dostateczny powód dyskwalifikacji ksiąg z powodu formalnej wadliwości.

W konkretnej sprawie władza wymiarowa, uzasadniając uznanie ksiąg za nieprawidłowe, stwierdziła, że w dzienniku zachodzi wielka ilość przepisanych cyfr pierwotnych pod różnymi pozycjami, płatnik domagał się jednak uznania ksiąg za prawidłowe. N. T. A. ustalając powyżej przytoczoną tezę, wyjaśnił co następuje: Powtarzające się poprawki cyfr w księgach w takiej ilości, że stwierdzenie ich genezy byłoby utrudnione i wymagałoby wielkiego nakładu czasu i pracy, muszą być uznane za usterki formalne, dyskwalifikujące księgi. Nie mogą być bowiem uznane za prawidłowe, a więc mające kwalifikowaną moc dowodową księgi, w których znajduje się wielka ilość wpisów wymagających już

z powodu swego zewnętrznego wyglądu szczegółowego badania i stwierdzenia ich prawidłości. Zresztą nawet ocena czy poszczególne poprawki są istotne jedynie skutkiem omyłek pisarskich, czy też merytorycznie zmianą wpisu popartego na przykład jedynie dowodem wewnętrznym, nie zawsze byłaby możliwa w sposób bezwzględnie pewny, tak, że stwierdzenie, czy usterki formalne nie kryją za sobą materialnych niezgodności, wymagałoby bardzo szczegółowych badań, wykraczających poza ramy badania ksiąg handlowych jako takie. Dlatego też samo stwierdzenie istnienia tego rodzaju usterek formalnych uzasadnia uznanie ksiąg za prawidłowe. Z drugiej jednak strony nie można, bez bliższego wpływu tych usterek na materialną wiarogodność ksiąg, jako zapisków, uznać za niemogące stanowić dowodu z zapisków. Władza skarbowa bowiem ma obowiązek oceny ksiąg, na które się płatnik powołał, jako zapisków nawet wówczas, jeśli uznaje te księgi za formalnie wadliwe.

Podatek dochodowy.

Zamknięcie rachunkowe osoby prawnej jako podstawa, wiążąca nie tylko władzę wymiarową, ale i płatniczkę.

1. Prawidłowe zamknięcie rachunkowe osoby prawnej wiąże nie tylko władzę wymiarową, ale i płatniczkę.

2. Tylko prawidłowo przeprowadzona i zatwierdzona przez właściwe organa zmiana zamknięcia zeznania, ulega uwzględnieniu przy wymiarze — w braku takiej zmiany treść zamknięcia i uchwały zatwierdzającej nie może być późniejszymi oświadczeniami płatniczki usunięta jako prawna podstawa wymiaru podatku.

Upoważnienie organów skarbowych do odraczania, rozkładania na raty i umarzania zaległości w niektórych podatkach.

Na zasadzie postanowień art. 1 ust. 2 i art. 5 ustawy z dnia 10 marca 1932 r. o spłacie zaległości podatkowych (Dz. Ust. R. P. Nr. 50/1935, poz. 336), Min. Skarbu okólnikiem L. D. V 5165/1/37 upoważniło izby skarbowe (Wydział Skarbowy Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego) oraz urzędy skarbowe do odraczania, rozkładania na raty i umarzania zaległości w podatku majątkowym, podatku od placów budowlanych oraz w nadzwyczajnej daninie majątkowej, jak również w odsetkach od tych zaległości — w granicach, zakreślonych §§ 101 i 102 ust. 1 i 2 oraz 103 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 24 marca 1937 r. o wykonaniu ordynacji podatkowej (Dz. Ust. R. P. Nr. 35, poz. 270). Równocześnie uchylone zostały postanowienia okólnika z dnia 26 sierpnia 1935 r. L. D. V 26218/1/35.

Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 15 przynosi:

poz. 475 — rozp. o uzupełnieniu rozporządzenia w sprawie **tłuszczów zwolnionych spod opodatkowania** (dodano ustęp: „Co do sposobu badania tłuszczów, wyrobionych na obszarze W. M. Gdańska i przywiezionych do Polski, mogą być ustalone odmienne warunki.“).

Poz. 479 — zarządz. **o środkach skażania soli;** zawiera spis środków, jakie winny być użyte do skażania soli przemysłowej, dla potrzeb farbiarni, fabrykacji barwników i półproduktów do barwników, farb mineralnych i nabojów do strzelania płynnym powietrzem, garbarni, konserwacji skór, kwasu solnego i siarczanu sodowego, polewy do kafli, mydeł, gliceryny, olejów mineralnych, elektrolizy, sztucznego jedwabiu, chałwy, do posypywania torowisk i topienia śniegu. Uchylono odnośne okólniki z 1934 i 1935 r.

W sprawie uiszczania zaległ. podatkowych.

Okólnik Ministerstwa Skarbu z 28. V. 37, L. D. V. 5317/1/37 wyjaśnia:

W związku z postanowieniami § 5 ust. (6) rozp. Min. Skarbu z 18. III. 37 o uiszczaniu należności podatkowych papierami wartościowymi (p. „Życie Gospodarcze“ nr. 11), Min. Skarbu wyjaśnia, że umorzenie w całości lub w części odsetek od zaległości podatkowych nie pozbawia płatnika prawa uiszczenia tych zaległości papierami wartościowymi w granicach, zakreślonych powołanym rozporządzeniem.

Wypuszczenie 3-proc. Bonów Skarbu Państwa.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 5 czerwca rb. mówi o wypuszczeniu 3-proc. bonów Skarbu Państwa i o warunkach zamiany kuponów od wypuszczonych w walutach obcych papierów emisyjnych państwowych i samorządowych. Do zamiany na 3-proc. bony Skarbu Państwa na okaziciela będą przyjmowane w czasie od dnia 1 października 1937 r. do dnia 14 kwietnia 1939 r. łącznie następujące kupony: 1) 6-proc. pożyczki dolarowej wypuszczonej dnia 1 kwietnia 1920 r., płatne w dniach 1 października 1936 r., 1 kwietnia 1937 r. i 1 października 1937 r.; 2) 8-proc. dolarowej wypuszczonej dnia 1 stycznia 1925 r., płatne w dniach 1 stycznia 1937, 1 lipca 1937 i 1 stycznia 1938; 3) 7-proc. pożyczki stabilizacyjnej transzy dolarowej, wypuszczonej dnia 13 października 1927 r., płatne w dniach 15 kwietnia 1937 r., 15 października 1937 i 15 kwietnia 1938 r.; 4) 7-proc. pożyczki dolarowej Woj. Śląskiego, wypuszczonej dnia 1 czerwca 1928 r., płatne w dniach 1 grudnia 1936 r., 1 czerwca i 1 grudnia 1937 r.; 5) 7-propożyczki dolarowej m. st. Warszawy, wypuszczonej dn. 1 lutego 1928 r., płatne w dniach 1 lutego i 1 sierpnia 1937 r. i 1 lutego 1938 r.

Kupony od pożyczek od 1—3 będą zamienione przez Bank Polski i jego oddziały, kupony ad 4) tj. 7-proc. pożyczki dolarowej Woj. Śląskiego przez Państwowy Bank Rolny i jego oddziały, kupony pożyczki ad 5) tj. 7-proc. pożyczki dolarowej m. st. Warszawy przez Bank Handlowy w Warszawie i jego oddziały.

Kurs przeliczenia na złote ustala się za 1 dolara: 5,30 dla 6-proc. pożyczki dolarowej 1920 r., 8-proc. pożyczki dolarowej 1925 r., 7-proc. pożyczki dolarowej Woj. Śląskiego 1928 r. i 7-proc. pożyczki dolarowej m. st. Warszawy 1928 r.; dla 7-proc. pożyczki stabilizacyjnej 1927 r. ustala się kurs przeliczenia na zł 7,20 za 1 dolar.

Odsetki od bonów w wysokości 3 proc. w stosunku rocznym biegną od dnia 15 kwietnia 1938 r. i płatne są corocznie z dołu w dniu 15 kwietnia. Odsetki do dnia 15 kwietnia 1938 r. będą płacone w gotówce przy zamianie kuponów na bony. Bony oraz kupony od nich płatne są w kasach urzędów skarbowych, w Banku Polskim, w B. G. K., w Państwowym Banku Rolnym, w P. K. O. oraz ich oddziałach. Bony ulegają przedawnieniu po upływie lat 20 od dnia płatności lub losowania. Kupony zaś od bonów po upływie lat 5 od dnia ich płatności. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 18 czerwca rb.

Handel zagraniczny.

Prace przygotowawcze do rewizji taryfy celnej.

Prace powyższe posuwają się powoli naprzód.

Wyniki obrad ministerialnych będą po ich ukoń-

czeniu, zapewne nie prędzej jak w zimie 1937/38, poddane pod opinię samorządu gospodarczego.

Według dotychczasowych informacyj w przygotowaniach do rewizji stawek przemysłowych tendencja obniżania poziomu taryfy celnej ujawnia się praktycznie tylko w bardzo nieznacznej mierze, a w znacznie wyższej występują dążności co do podwyższania ochrony dla poszczególnych artykułów, zwłaszcza tych, które są wyrabiane przez przedsiębiorstwa państwowe lub półpaństwowe.

W związku z tym pozostaje akcja, którą prowadzi obecnie Instytut Badania Koniunktur i Cen, a to w kierunku studiów nad obniżeniem ochrony celnej celem obniżenia kosztów produkcji.

Odpowiednia ankieta do zakładów przemysłowych została już przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu rozpisana.

Wnioski o obniżki ceł mają być składane bądź za pośrednictwem związków przemysłowych, bądź za pośrednictwem Izb Przemysłowo-Handlowych w jak najkrótszym czasie, a to według następującego schematu:

Wzór wniosku o obniżkę cła.

I. Dokładne określenie towaru:
   a) nazwa taryfowa wzgl. dokładna handlowa,
   b) pozycja, punkt taryfy celnej,
   c) stawka celna autonomiczna i konwencyjna.

II. Ceny danego towaru (załączyć w miarę możności faktury):
   a) krajowa hurtowa ewent. i detaliczna,
   b) zagraniczna główniejszych krajów eksportujących do Polski:
      aa) wewnętrzna w danym kraju (hurtowa),
      bb) eksportowa.

III. Dane co do zbytu danego towaru w kraju:
   a) przybliżone dane co do zapotrzebowania (ilość, wartość),
   b) czy są widoki na szerszy zbyt i jakie,
   c) import do Polski za ostatnie lata (ilość i wartość) z podaniem ważniejszych krajów przywozu,
   d) wykaz ważniejszych konsumentów danego towaru.

IV. Dane co do produkcji krajowej danego towaru:
   a) przybliżone dane (ilość i wartość) wytwórczości krajowej,
   b) wykaz większych przedsiębiorstw wyrabiających dany towar.

V. Inne obciążenia towaru po za cłami przywozowymi:
   a) koszty przewozu,
   b) kontyngentowe.

VI. Wnioski:
   a) wysokość proponowanego obniżenia cła,
   b) do jakiej wysokości będzie obniżona cena końcowego wyrobu na rynku krajowym w wypadku obniżki cła na dany artykuł sprowadzany z zagranicy.

VII. Wszelkie proponowane uproszczenia, dotyczące przywozu z zagranicy oraz rozdziałów kontyngentów.

Rada Handlu Zagranicznego.

Dnia 16. bm. odbyło się w Związku Izb Przemysłowo-Handlowych zebranie założycieli Rady Handlu Zagranicznego, w którym wzięli udział przedstawiciele tworzących Radę 3-ch samorządów gospodarczych i 4-ch organizacji centralnych przemysłu i handlu. Na zebranie przybyli ponadto przedstawiciele Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Zebranie zagaił prezes Związku Izb Przemysłowo-Handlowych b. min. Cz. Klarner, podkreślając konieczność intensyfikacji wysiłków w kierunku rozbudowy obrotów handlowych Polski z zagranicą i ich usprawnienia. Znacznym ułatwieniem tych wysiłków będzie niewątpliwie koordynacja prac samorządów i organizacji gospodarczych i ujednolicenie ich poglądów w sprawach handlu zagranicznego na terenie powstającej Rady.

Następnie na wniosek prezesa Klarnera zebranie założycieli uchwaliło prowizoryczne powołanie do życia Rady Handlu Zagranicznego, której ukonstytuowanie w formie stałej nastąpi na jesieni.

Zebranie dokonało wyboru prezydium tymczasowego Rady w składzie 14 osób delegowanych przez trzy grupy: przemysłowo-handlową, rolniczą i rzemieślniszą, wchodzącą w skład Rady.

Z grupy przemysłowo - handlowej, obejmującej Związek Izb Przemysłowo - Handlowych, Centralny Związek Przemysłu Polskiego, Centralny Związek Średniego i Drobnego Przemysłu, Naczelną Radę Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego i Centralę Związku Kupców — wybrano do prezydium pp. C. Klarnera, prezesa Cybulskiego, prezesa Kałamajskiego, dyr. Jakubowskiego, prezesa Barcikowskiego, z tym, iż 6-te miejsce obsadzone będzie jeszcze przez delegata Centralnego Związku Przemysłu Polskiego.

Częściowa autonomia dewizowa dla firm eksportujących, a sprowadzających surowce do produkcji z zagranicy.

Uzyskanie dodatkowego przydziału dewiz na zakup surowców dla produkcji wobec dokonanego eksportu, jest możliwe w ramach t. zw. planu „E". W tym celu zainteresowana firma winna zwrócić się do Państwowego Instytutu Eksportowego z wnioskiem o pozwolenie jej na dysponowanie częścią otrzymanej za sprzedane za granicę artykuły należności, odpowiadającą wartości zawartego w tych artykułach danego surowca, jako niezbędnego dla dalszej produkcji, prosząc równocześnie o otwarcie we wskazanym przez firmę banku dewizowym tzw. konta „E". Do takiego wniosku firma winna dołączyć:

a) zestawienie, dotyczące eksportu dokonanego przez firmę w ostatnich dwu latach, z wymienieniem ilości, wartości i krajów, oraz

b) kalkulację, z której wynikałoby, jaki procent uzyskanej ceny franco granica polska stanowi koszt danego surowca.

Wyjaśnienie odnośnie stosowania pozwoleń przywozu.

Ustalone w wyniku rewizji celnej dane co do rodzaju towaru oraz pozycja taryfy, punkt ew. „Uwaga", pod które on podpada — są niekiedy rozbieżne z danymi co do rodzaju towaru oraz pozycją, punktem etc. wskazanymi w pozwoleniu przywozu Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Rozbieżność taka powoduje trudności przy zastosowaniu przez urząd celny przedstawionego przez stronę pozwolenia przywozu.

Przepis § 3 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 8 maja 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36/1936 poz. 281) zawiera w tej kwestii jedynie ogólną wskazówkę, a mianowicie postanawia on, iż „Towar, zgłoszony do odprawy celnej, na który wydano pozwolenie przywozu, powinien odpowiadać co do rodzaju towarowi, wymienionemu w pozwoleniu oraz pozycji taryfy celnej, jeżeli pozycja ta jest oznaczona w pozwoleniu."

W związku z tym Ministerstwo Skarbu udzieliło urzędom celnym w okólniku z dnia 12 maja 1937 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 15/1937) następujących wyjaśnień:

Przy stosowaniu w praktyce wyżej przytoczonego przepisu § 3 należy odróżnić dwa przypadki:

1. kiedy w pozwoleniu przywozu wymieniona jest tylko nazwa towaru oraz
2. kiedy w pozwoleniu przywozu wymieniona jest nazwa towaru oraz oznaczona pozycja taryfy celnej przywozowej.

W pierwszym przypadku do zastosowania pozwolenia przywozu wymagane jest spełnienie warunku, ażeby towar zgłoszony do odprawy celnej odpowiadał co do rodzaju towarowi wymienionemu w pozwoleniu przywozu.

W drugim natomiast przypadku do zastosowania pozwolenia przywozu muszą być spełnione jednocześnie dwa warunki, a mianowicie towar zgłoszony do odprawy celnej powinien:

a) odpowiadać co do rodzaju towarowi wymienionemu w pozwoleniu przywozu,
b) podlegać ocleniu według pozycyj, punktów i uwag taryfy celnej przywozowej, oznaczonych w pozwoleniu przywozu.

Niespełnienie w tym drugim przypadku chociażby jednego z podanych warunków powoduje niemożność zastosowania pozwolenia przywozu. Tak więc, jeżeli w pozwoleniu przywozu oznaczona jest pozycja taryfy celnej, a towar zgłoszony do odprawy celnej podlega ocleniu według innej pozycji taryfy celnej (np. poz. 900 i nadto jeszcze 905) — pozwolenie takie nie może być zastosowane. Poza tym, jak w pierwszym przypadku, niezgodność towaru odprawionego co do rodzaju z towarem wymienionym w pozwoleniu przywozu również powoduje niemożność zastosowania pozwolenia: jako nazwę towaru wystarczy ewentualnie przytoczenie handlowej nazwy, a bliższe określenie może wynikać z oznaczonej w pozwoleniu pozycji.

W praktyce mogą zachodzić jeszcze takie przypadki, że w pozwoleniu przywozu oznaczona jest pozycja taryfy celnej, a towar, zgłoszony do odprawy celnej, podlega wprawdzie ocleniu według oznaczonej pozycji, ale ponadto jeszcze według jakichkolwiek „uwag" umieszczonych w taryfie celnej. Otóż w takich przypadkach pozwolenie przywozu może być zastosowane, o ile pozostały warunek jest spełniony, tj. o ile odprawiany towar odpowiada co do rodzaju towarowi wymienionemu w tym pozwoleniu.

W razie stwierdzenia w pozwoleniu przywozu wyraźnej rozbieżności między nazwą towaru a pozycją taryfy celnej, pozwolenie takie urząd celny powinien zwrócić Ministerstwu Przemysłu i Handlu do poprawienia — przed wydaniem towaru do wolnego obrotu.

Odpisy pozwoleń celnych dla banków dewizowych.

Ministerstwo Skarbu udzieliło urzędom celnym następujących wyjaśnień:

W związku z przepisami Komisji Dewizowej, dotyczącymi warunków ubiegania się o uzyskanie pozwoleń na przekazanie zagranicę należności za sprowadzone towary — zachodzi możliwość, że importerzy będą się zwracali do urzędów celnych o wydanie im urzędowych odpisów: pozwoleń na zastosowanie zniżki celnej lub zwolnienia od cła (udzielanych na zasadzie art. 22 i 23 prawa celnego), pozwoleń na obrót uszlachetniający bierny oraz pozwoleń Ministerstwa Skarbu na wolną od cła odprawę juty i wywieszek juty.

W powyższych przypadkach, urzędy celne mogą wydawać urzędowo potwierdzone odpisy na następujących warunkach:

1. Strona obowiązana jest złożyć odpowiedni, należycie ostemplowany wniosek, dołączając do wniosku sporządzony przez siebie odpis danego pozwolenia;

2. urząd celny — po porównaniu odpisu z oryginałem pozwolenia i po nalepieniu na odpisie znaczków stemplowych, tytułem należnej opłaty stemplowej — potwierdza zgodność odpisu z oryginałem; na wydanym odpisie urząd celny powinien umieścić uwagę: „odpis przeznaczony do użytku banków dewizowych". Jeżeli opłata stemplowa od odpisów została uiszczona na podaniu, wówczas na odpisie urząd celny powinien umieścić uwagę: „opłata stemplowa skasowana na podaniu";

3. odpis pozwolenia dla banków dewizowych może być wydany tylko jeden raz, dlatego też urząd celny powinien na oryginale pozwolenia zaznaczyć fakt wydania takiego odpisu.

Obroty handlowe polsko-francuskie.

Obroty handlowe polsko - francuskie w pierwszych 4-ch miesiącach r. b. wykazują wzrost bardzo znaczny, bo o 123% w porównaniu z rokiem ub., gdy równocześnie eksport towarów francuskich do Polski wykazuje wzrost tylko o 0,23%. Saldo dodatnie dla Polski za okres sprawozdawczy wynosi blisko 98 milionów fr. fr. Należy przy tym zaznaczyć, że podpisany 22 maja rb. traktat handlowy i układ płatniczy polsko-francuski stwarza na dłuższy okres czasu podstawę do normalnej wymiany towarów.

Parafowanie układu płatniczego ze Szwajcarią.

W Warszawie został parafowany układ finansowo-płatniczy polsko-szwajcarski. Układ ten wychodzi z założenia, że zobowiązania finansowe Polski w stosunku do Szwajcarii będą pokrywane tylko w miarę osiągania przez Polskę nadwyżek eksportowych. M. in. układ ten reguluje formalną procedurę co do wpłacania zobowiązań polskich w stosunku do Szwajcarii na konto bankowe w Polsce.

Z Głównego Urzędu Statystycznego.

Bilans handlu zagranicznego Polski i W. M. Gdańska według tymczasowych obliczeń Gł. Urzędu Statystycznego w miesiącu maju rb. wynosił:

przywóz — 219.052 ton, wartości 94.445 tys. zł,
wywóz — 1.070.026 ton, wartości 90.912 tys. zł.

Saldo ujemne w miesiącu maju wyniosło 3.533 tysięcy złotych.

Należy podkreślić, że saldo ujemne w kwietniu rb. wynosiło 10.830 tys. zł, a zatem w miesiącu maju nastąpiła znaczna redukcja salda ujemnego.

W porównaniu do miesiąca kwietnia rb. wywóz zmniejszył się o 10.679 tys. zł, przywóz natomiast zmniejszył się o 17.976 tys. zł.

Zwiększył się wywóz następujących artykułów: szynek, polędwic wieprzowych w opakowaniach.

Konferencja Eksportowa.

Z inicjatywy Państwowego Instytutu Eksportowego odbyła się w dniach 22 i 23 bm. w Warszawie zwołana przez samorząd przemysłowo - handlowy konferencja eksportowa. W obecności licznych przedstawicieli Rządu, grona dyrektorów departamentów i wyższych urzędników otworzył konferencję prezes Związku Izb Przemysłowo-Handolwych, b. minister Klarner, wygłaszając przemówienie. W czasie konferencji przemawiali p. Minister Roman, dyr. P. I. E. p. Marian Turski oraz przedstawiciele sfer gospodarczych. Ci ostatni podali w swoich referatach postulaty w zakresie rozbudowy i usprawnienia eksportu. W konferencji tej brał udział prezes naszego Związku p. Fr. Maciejewski.

Transport.

Odpowiedzialność kolei za przewóz w wagonach niekrytych.

Izba Przemysłowo - Handlowa w Poznaniu podaje do wiadomości, że według zdania Ministerstwa Komunikacji uznanie kradzieży za niebezpieczeństwo połączone z przewozem towarów w wagonach niekrytych znajduje uzasadnienie w okoliczności, że towar znajdujący się w takim wagonie, jest dla każdego łatwo dostrzegalny i rozpoznawalny, co daje większą zachętę do kradzieży; ponadto wagon niekryty umożliwia dostęp do załadowanego towaru z każdej strony i ułatwia kradzież w stopniu o wiele wyższym niż wagon kryty, który jest zamknięty na drzwi zasuwane i zaplombowane i naogół zabezpieczony drutem, a często kłódkami, przed włamaniem.

Zupełne zabezpieczenie przed kradzieżą przesyłek załadowanych do wagonów niekrytych, a w szczególności przesyłek węgla jest niemożliwe, jeśli się uwzględni, że przesyłki te są przedmiotem częstych napadów zorganizowanych szajek złodziejskich.

Kolej ze względów technicznych nie może umieszczać na każdym wagonie niekrytym strażników, koszty takiej ochrony musiałby zresztą pokryć klient kolei w formie podwyższonej opłaty przewozowej.

W tych warunkach słusznym jest przepis § 28 pkt. 1 lit. a) Regulaminu przewozu przesyłek towarowych (R. P. T.).

Przepis ten nie jest specjalnością polskiego R. P. T., lecz jest wspólny niemal wszystkim regulaminom kolei europejskich i powtórzony za Konwencją Międzynarodową o przewozie towarów kolejami żelaznymi (K. M. T.) (art. 28 § 1 lit. a).

Według zgodnego zdania większości komentatorów prawa przewozowego pod przepis § 28 pkt. 1 lit. a) podpada także przypadek ubytku (utraty) towaru przewożonego w wagonie niekrytym, wynikły z powodu kradzieży; typowym bowiem niebezpieczeństwem związanym z przewozem w wagonie niekrytym jest niebezpieczeństwo kradzieży.

Taki pogląd podziela większość wybitniejszych znawców i komentatorów kolejowego prawa przewozowego.

Ministerstwo Komunikacji zaznacza, że w nowej Konwencji Międzynarodowej o przewozie towarów kolejami żelaznymi z r. 1933 (tzw. rzymskiej), która jeszcze nie weszła w życie, znajduje się art. 28 § 2 przepis, w myśl którego domniemania, że szkoda powstała z niebezpieczeństwa połączonego z przewozem towarów w wagonie niekrytym nie stosuje się w razie nadzwyczajnego ubytku lub w razie zaginięcia całych sztuk.

W sprawie podstawienia wagonów towarowych w porcie gdyńskim.

Na podstawie porozumienia władz portowych i spedytorów, Biuro Portowe P. K. P. zarządzeniem z dnia 8 kwietnia br. wprowadziło podstawianie wagonów próżnych lub ładownych wyłącznie na zamówienie pisemne (nie telefoniczne), potwierdzone przez linie żeglugowe magazyny w strefie II, lub Urząd Morski — Oddział Składowy.

Na podstawie przytoczonego zarządzenia o porządku podstawienia wagonów na nabrzeżu Pilotowym decyduje „Żegluga Polska", na nabrzeżu Polskim od Chłodni Portowej aż do magazynów firmy „Fetter" włącznie — Urząd Morski (Oddział Składowy) magazyn względnie przedsiębiorstwo żeglugowe.

Według Postanowień wydanego regulaminu zamówienia na podstawienie próżnych lub ładowanych wagonów pod magazyny w strefie II muszą być potwierdzone przez właściciela danego magazynu, a jeżeli chodzi o magazyn drobnicowy Nr. 3 — przez Urząd Morski.

Przy bezpośrednim przeładunku z wagonów na statek lub odwrotnie, t. j. w strefie I, decyduje Urząd Morski, a w wypadkach, gdy chodzi o przesyłki na statki lub ze statków „Polsko-Brytyjskiego Tow. Okrętowego" lub „American - Scantic Line" podstawione będą statki w kolejności zgłoszeń, przyjętych przez powyższe towarzystwa.

Urząd Morski — Oddział Składowy z chwilą wydania cytowanego wyżej regulaminu zarządził u siebie stałe dyżury przez całą dobę, z drugiej zaś strony maklerzy względnie armatorzy odnośnych linii w razie przybycia lub odejścia statku pracują również w tym czasie.

Co się zaś tyczy przyjmowania dyspozycji w godzinach wieczornych, kiedy magazyny są zamknięte, zamówienia na podstawienie wagonów przez odnośne magazyny potwierdzać będzie Oddział Składowy Urzędu Morskiego.

Taryfa na przewóz cegły.

Omawialiśmy („Życie Gosp." nr. 9) taryfę ulgową na przewóz cegły wh 35. Czas obowiązywania tej taryfy był wyznaczony początkowo do końca czerwca br. Obecnie zapadła decyzja co do podtrzymania tej taryfy na stałe, w odniesieniu do cegły pełnej. Na odległościach do 80 km. przewozu ma być wprowadzona podwyżka do 10%.

W odniesieniu do innych wyrobów ceglarskich (dziurawka, c. porowata i pustak) podwyżka w stosunku do obowiązującej taryfy WH 68 ma wynieść 10%, w odniesieniu do dachówki wyniesie podwyżka 30% (co przywróci koszta przewozu według taryfy z r. 1930.).

Targi i Wystawy.

Specjalne „Targi Techniczne" we Lwowie.

Z okazji 60-lecia Polskiego Towarzystwa Politechnicznego we Lwowie, będącego najstarszą tego rodzaju organizacją na ziemiach polskich, odbędzie się we Lwowie w czasie tegorocznych Targów Wschodnich (4 do 16 września br.) I. Kongres Inżynierów z całej Polski. Spodziewany jest przyjazd kilku tysięcy inżynierów pol-

skich z kraju i zagranicy. Z tej okazji Izba Przemysłowo-Handlowa we Lwowie urządza w ramach Targów Wschodnich specjalne „Targi Techniczne" (z działami: budowlany, drogowy i ogólny), na których przedstawi się uczestnikom Zjazdu możliwie kompletny obraz najnowszych zdobyczy tak w dziedzinie środków produkcji (maszyny, aparaty, narzędzia), jak i materiałów.

Zjazd Inżynierów z całej Polski stanowi niewątpliwie korzystną okazję dla firm, pragnących zareklamować swe wyroby i znaleźć stałych odbiorców, a to zwłaszcza w obliczu wzmożonej akcji inwestycyjnej.

Wystawa w Łodzi.

We wrześniu odbędzie się Wystawa Przemyslowo-Handlowa p. n. „Wytwórczość Polska" w Łodzi.

Początkowo zamierzano zorganizować Wystawę w parku helenowskim, ale wielka liczba zgłaszających się wystawców dowiodła, że park helenowski będzie zbyt mały. Poza parkiem helenowskim uzyskano jeszcze park Staszica.

Prace przygotowawcze są w pełnym toku. Kierownictwo Wystawy dokłada wszelkich starań, by spełniła ona całkowicie swe zadanie — **„zademonstrowanie społeczeństwu produkcji wyłącznie polskiej i opartej li tylko o polski kapitał."**

Wystawa obejmie działy: spożywczy, chemiczno-drogeryjny, przybory do gospodarstwa domowego, wyroby metalowe, radio i elektrotechnika, wyroby drzewne, garbarskie, ceramiczne, zabawkarskie, dewocjonalia, szkolnictwo, wydawnictwa, badania naukowe, postępy techniki i wynalazki itd.

Na czele komitetu wykonawczego stanął p. Karol Chądzyński, radca Izby Przemysłowo-Handlowej i Prezes Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Polskich.

Czysty dochód z tej na wielką miarę zakrojonej imprezy przeznaczony jest na Fundusz Obrony Narodowej oraz na Kasę Bezprocentowych Pożyczek dla kupiectwa i przemysłu chrześcijańskiego w Łodzi.

W sprawie ulgowych przejazdów na Międzynarodową Wystawę w Paryżu.

Ministerstwo Komunikacji zawiadomiło, iż osoby, udające się z Polski na Międzynarodową Wystawę w Paryżu i powracające z tej wystawy, będą mogły korzystać przy indywidualnych lub grupowych przejazdach Polskimi Kolejami Państwowymi w wagonach klasy 1, 2 i 3 pociągów osobowych i pospiesznych z ulg na następujących zasadach:

1. Przy przejazdach indywidualnych z Polski podróżni korzystają z ulgi 33% na przejazd od dowolnej stacji P. K. P. lub dowolnego punktu granicznego do jednego z punktów granicznych polsko-niemieckich oraz do punktu granicznego pod Zebrzydowicami i z powrotem na podstawie imiennej karty stałego wstępu na Wystawę („Carte de legitimation"). Kasa biletowa dokładnie wypełni i ostempluje odpowiednie rubryki tekstu polskiego, informującego o ulgach, który jest dołączony w sposób trwały w końcu karty stałego wstępu i zaopatrzony na pierwszej stronie wspólnie z ostatnią stroną tekstu francuskiego okrągłą pieczęcią Przedstawicielstwa Kolei Francuskich w Polsce z napisem: „Grands Reseaux Francais — Bureau Officiel de Varsovie".

2. Grupy podróżnych z Polski, zaopatrzonych w karty stałego wstępu na wystawę, wymienione powyżej, mogą korzystać przy przejazdach od dowolnej stacji P. K. P. do jednego z punktów granicznych polsko-niemieckich oraz do punktu granicznego pod Zebrzydowicami i z powrotem z ulgi 33% przy grupach złożonych co najmniej z 60 osób na podstawie zaświadczeń wydanych przez P. K. P. po złożeniu podania najmniej na 14 dni przed zamierzonym wyjazdem do tej Dyrekcji Kolei Państwowych, w obrębie której leży stacja wyjazdu.

3. Ulgi te stosowane będą w terminie od dnia 15 maja br. do dnia 15 listopada 1937 r. (mimo odmiennego terminu podanego w kartach wstępu na Wystawę) z tym, że przejazd „z powrotem" musi być ukończony w ciągu 60 dni od daty stempla kasy biletowej na przejazd pierwotny (na Wystawę). Ulgi te w drodze powrotnej będą stosowane jedynie pod warunkiem stwierdzenia na karcie, że posiadacz zwiedził Wystawę.

Różne.

Fundusz Obrony Morskiej.

Fundusz Obrony Morskiej zwraca się do wszystkich przedsiębiorstw przemysłowych z prośbą o kupowanie symbolicznych imiennych nitów, które będą wbite w ścianie messy oficerskiej, łodzi podwodnej, fundowanej przez F. O. M.

Koszt nitów wynosi 100, 300 lub 500 zł.

Nity będą uroczyście wbite przy współudziale przedstawicieli Izb Przemysłowo-Handlowych.

Konto F. O. M.: 42.000.

Motoryzacja.

Ministerstwo Komunikacji podaje następujące dane o stanie motoryzacji na dzień 1 czerwca br. (liczby w nawiasach oznaczają ilość pojazdów zarejestrowanych w maju br.): ogólna ilość pojazdów mechanicznych 40.523 (1.068), w tym: samochodów osobowych i taksówek 22.034 (594), samochodów ciężarowych 5.896 (140), autobusów 1.609 (58), motocykli i specjalnych 10.984 (276).

Konkurencja firm gdańskich na rynku polskim.

Rozporządzenie o oznaczeniu pochodzenia niektórych kategorii towarów w wewnętrznym handlu detalicznym nakłada na producentów szeregu artykułów obowiązek ich oznaczania w określony sposób. Rozporządzenie to stosuje się jednak wyłącznie do towarów wyprodukowanych w kraju, nie dotyczy zaś towarów, wyprodukowanych poza obszarem Rzeczypospolitej, co stawia firmy zagraniczne w pozycji korzystniejszej, niż firmy krajowe.

Ostatnio Związek Izb Przemysłowo-Handlowych wystąpił w tej sprawie do władz, podkreślając, że na rynek polski przenika z obszaru w. m. Gdańska szereg artykułów produkcji gdańskiej lub zagranicznej, jak kosmetyki, perfumeria, mydło, środki odżywcze i lecznicze, oraz konserwy, bądź wogóle bez oznaczenia, bądź z oznaczeniem, mogącym wprowadzić nabywcę w błąd odnośnie kraju produkcji towaru. Towary te, dzięki wspomnianej preferencji w zakresie oznaczenia, mają ułatwioną konkurencję z wyrobami pochodzenia krajowego.

Obowiązujący w tym względzie stan prawny w ogóle wywołuje coraz częstsze narzekania ze strony zainteresowanych sfer gospodarczych, które podnoszą, że pod względem ograniczeń swobody konkurencji, wyroby zagraniczne winny być traktowane na równi z krajowymi.

Wielka konferencja w sprawie dozoru nad artykułami żywności.

Przed kilku dniami odbyła się w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Warszawie konferencja w sprawie nowelizacji przepisów normujących obrót artykułami żywności pod kątem widzenia zdrowotności publicznej.

Dyskusja doprowadziła do stwierdzenia, iż obecny stan prawa żywnościowego nie odpowiada potrzebom życia i winien być jak najprędzej poddany rewizji.

Trzeba zaznaczyć, że krytyka obecnego stanu w zakresie dozoru dotyczyła raczej obowiązujących przepisów, aniżeli ich wykonania w praktyce.

Na konferencji uzgodniono i sprecyzowano cały szereg postulatów zmierzających do odpowiedniego znowelizowania ustawy o dozorze na obrotem artykułami żywności oraz rozporządzeń wykonawczych, normujących organizację władz dozoru. M. in. poruszono sprawę uruchomienia Rady do spraw dozoru, zniesienia dwutorowości dozoru i skoordynowania akcji poszczególnych władz dozoru, podniesienia kwalifikacji kontrolerów żywnościowych, uregulowania sprawy pobierania prób i przeprowadzania analiz oraz obniżenia opłat za badanie artykułów żywności.

Ponad to wskazywano z dużym naciskiem na konieczność przyspieszenia prac Ministerstwa Opieki Społecznej nad ustaleniem definicji poszczególnych artykułów żywności, metod ich badania technicznego i oceny. Stwierdzono również jednomyślnie, iż pożądane byłoby przyspieszenie prac Izby Przemysłowo-Handlowej nad wydaniem zbioru przepisów obowiązujących w zakresie dozoru, gdyż w sferach gospodarczych daje się odczuwać brak takiego zbioru bardzo dotkliwie. Wreszcie zebrani wyrazili uznanie dla inicjatywy Izby zwołania w tych sprawach konferencji.

Kongres Naukowej Organizacji.

We wrześniu 1938 r. odbędzie się w Waszyngtonie VII. Międzynarodowy Kongres Naukowej Organizacji. Przedmiotem obrad będą dwa główne tematy: 1. Najnowsze zdobycze w dziedzinie naukowej organizacji, 2. gospodarcze i ekonomiczne znaczenie naukowej organizacji. Dyskusje nad pierwszym tematem prowadzone będą w sześciu sekcjach, poświęconym dziedzinom: a) administracji, b) produkcji, c) sprzedaży, d) spraw personelu, e) rolnictwa, f) gospodarstwa domowego. Temat drugi będzie przedmiotem obrad plenarnych.

Referaty mają być przesłane do Komitetu Kongresu w Waszyngtonie najpóźniej do dnia 11 grudnia rb. za pośrednictwem Polskiego Komitetu Naukowej Organizacji. Ostateczny termin nadsyłania referatów do Polskiego Komitetu Naukowej Organizacji upływa z dniem 31-go października rb.

Bliższych informacyj o Kongresie udziela Polski Komitet Naukowej Organizacji w Warszawie, ul. Mokotowska 51/53, tel. 838-13.

Cena papieru.

W sprawie cen papieru komunikuje P. A. T. co następuje:

Na wezwanie Rządu przemysł papierniczy zadeklarował natychmiastowe wycofanie podwyżek cen papieru wprowadzonych po rozwiązaniu „Centropapieru". Na skutek tego ceny papieru będą utrzymane na poziomie z marca rb.

Wzwiązku z powyższym Rząd postanowił nie dopuścić do podwyżki cen podstawowych surowców produkcji papierniczej, a w szczególności papierówki. Poza tym będzie wydane niezwłocznie rozporządzenie o zniżce celnej na celulozę, przywożoną do produkcji papieru.

Bilans Sp. Akc. Motor Polski w Żninie za r. 1936

A k t y w a: Nieruchomości zł 95.250,—. Urządzenie fabryki 42.368,33. Efekty i udziały 976,16. Kasa 352,32. Banki 75,17. Dłużnicy 6.727,15. Dywidenda 1.460,25. Weksle protestowane 196,55. Należność w windykacji 42.540,07. Składy konsygnacyjne 152,46. Fabrykacja 64.594,18. Dłużnicy za gwarancje 3,—. Sumy przechodnie 1.000,—. Akcje w depozycie 27.240,—. Straty za lata ubiegłe 74.088,43. Straty za rok 1936 301,16. Razem 357.325,23 zł.

P a s s y w a: Kapitał akcyjny 150.000,—. Fundusze amortyzacyjne 71.332,79. Banki 51.869,66. Wierzyciele 12.320,17. Dywidenda 1.460,25. Zaległe pensje 24.648,24. Hipoteki 4.571,12. Akcepty 13.883,—. Depozytariusze 27.240,—. Razem 357.325,23 zł.

Rachunek Strat i Zysków: S t r a t y: Odpisy 1.925,33. Zużyty materiał 25.780,50. Robocizna, pensje i utrzymanie zarządu 14.561,49. Podatki i świadczenia socjalne 3.590,56. Odsetki i koszty handlowe 8.761,54. Utrzymanie samochodu 980,40.

Z y s k i: Sprzedaż 53.166,57. Administracja domu 671,84. Zyski nadzwyczajne w roku 1936 1.460,25. Straty za rok 1936 301,16. Razem 55.599,82 zł.

Zarząd.
K. U r b a ń s k i.

Polecamy

Samochody osobowe i ciężarowe oraz do celów specjalnych marek światowej sławy

Chevrolet
Mercedes-Benz
Opel

BRZESKIAUTO S. A. Poznań

ulica Dąbrowskiego 29, tel. 63-23, 64-65

Najstarsze i jedyne wszechstronne przedsiębiorstwo branży samochodowej w Polsce

Nowoczesne warsztaty naprawy
Fabryka karoseryj — Stacja obsługi
Garaże czynne dzień i noc

Stale kupno okazyjne w samochodach używanych na składzie

Shampoo ŚNIEG TATRZAŃSKI czyści pielęgnuje i upiększa włos

FALKIEWICZ-POZNAŃ
ZAŁ. 1911 W PARYŻU

Czekolady cukry i kakao
Sp. Akc.
„GOPLANA"
w Poznaniu

słyną ze swej dobroci i dostępnych cen!

Tak... UNIWERSALNY KREM Iste
to krem na każdą porę roku
oryg. pudełko -20 -40 1,- 1,75
J. i S. STEMPNIEWICZ · POZNAŃ

ERBEDONT

BARWNIKI nieszkodliwe

do cukierków, lemonjad, likierów, marmelad, makaronów, konserw i innych przetworów spożywczych, tłuszczów, świec, mydeł i preparatów kosmetycznych dostarczają w wszelkich kolorach i najlepszej jakości

Domagalski i Ska, Poznań
Fabryka założona w roku 1901

Bank Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc.
Rok założenia 1886
Centrala: Poznań - Plac Wolności 15 — Oddziały we wszystkich większych miastach Polski
Załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna, Spółka z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2 a.
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.